

NOWOCZESNE KSZTAŁCENIE I SZKOLENIE ZAWODOWE WARUNKIEM ROZWOJU

Rezolucja X Kongresu Związku Zawodowego „Budowlani” w sprawie potrzeb kompetencyjnych rynku pracy i rozwoju systemu kształcenia i szkolenia zawodowego w budownictwie, gospodarce nieruchomościami, przemyśle wytrobów i materiałów budowlanych oraz przemyśle drzewnym i meblarskim

Polski system kształcenia i szkolenia zawodowego wymaga nadal zmian, które pozwolą dostosować go do nowych potrzeb gospodarki i rynku pracy. W 2020 roku nowe szkoły branżowe kończą pierwsi absolwenci. **Związek Zawodowy „Budowlani” uważa za konieczne przeprowadzenie analizy pierwszego etapu funkcjonowania tych szkół w latach 2017-20 a także efektów rekrutacji pierwszego rocznika szkół branżowych II stopnia.**

Obserwowana przez wiele lat deprecjacja szkolnego kształcenia zawodowego związana jest z sytuacją na rynku pracy. Niestabilność zatrudnienia i **brak powiązania poziomu nabytych kwalifikacji z rzeczywistym awansem zawodowym i odpowiednim wzrostem wynagrodzenia** powoduje, że młodzi ludzie zbyt rzadko decydują się na poświęcenie od trzech do pięciu lat na kształcenie formalne – przy braku gwarancji uzyskania lepszej i godnej pracy i zapewnienia stabilizacji życiowej nowo tworzonemu rodzinom. **Związek Zawodowy „Budowlani” wzywa do tworzenia sektorowych taryfikatorów kwalifikacyjno – płacowych w naszych branżach.**

Poziom kwalifikacji zawodowych musi być powiązany z odpowiednim poziomem wynagrodzeń i możliwościami awansu zawodowego a polityka państwa powinna służyć wspieraniu tego procesu.

Również w kształceniu zawodowym na poziomie wyższym w ciągu wielu minionych lat nastąpił rozdźwięk pomiędzy potrzebami rynku pracy a ofertą edukacyjną uczelni. Jednym z powodów był proces tworzenia uczelni o charakterze komercyjnym przy braku rzeczywistej kontroli jakości pracy wielu nowych uczelni. W rezultacie na rynku pracy pojawili się absolwenci, bądź nie posiadający wystarczających kwalifikacji, bądź tacy, na których kwalifikacje zapotrzebowanie na rynku jest niewielkie.

Głównym powodem braku dopasowania oferty edukacji zawodowej na poziomie średnim i wyższym do potrzeb rynku pracy jest wieloletni brak rzeczywistej współpracy firm ze szkołami i uczelniami. Dopiero niedawno wprowadzone zostały pierwsze istotne mechanizmy wsparcia takiej współpracy. Związek Zawodowy „Budowlani” uważa, że **należy znacznie rozbudować platformę współdziałania przedsiębiorstw i środowisk edukacyjnych, poprzez stałą współpracę w tworzeniu podstaw programowych i programów nauczania oraz tworzeniu ścieżek kształcenia zgodnie z potrzebami sektorów gospodarki.**

Na wszystkich poziomach kształcenia zawodowego pożądane jest powszechne wprowadzanie bardziej elastycznych form kształcenia tj. kursów kwalifikacyjnych i uzupełniających, studiów podyplomowych, modułowych programów kształcenia.

W ramach Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji powinny zostać **wzmocnione formy koordynacji działania formalnego systemu kształcenia w zakresie kwalifikacji pełnych jak i pozaformalnego systemu szkolenia zawodowego w ramach kwalifikacji rynkowych.** Wzmocniony, skoordynowany w ramach ZSK i rozbudowany powinien być system potwierdzania kwalifikacji nabytych w sposób nieformalny.

Publiczny system kształcenia zawodowego w uczelniach i szkołach branżowych musi być podstawą nabywania kwalifikacji dla wysoko wykwalifikowanych kadr. Ten system nie może

być efektywny bez doskonale przygotowanych wykładowców oraz nauczycieli przedmiotów i praktycznej nauki zawodu. Zaniepokojenie członków Związku Zawodowego „Budowlani” budzi deprecjacja zawodu nauczyciela. **Niedopuszczalne jest szczególnie, by nauczyciele w szkołach branżowych, w tym szczególnie nauczyciele praktycznej nauki zawodu należeli nadal do najniżej opłacanych grup na rynku pracy. Systemowa zmiana polityki w zakresie polityki wynagrodzeń nauczycieli jest warunkiem uzyskania wysokiej jakości kształcenia i odpowiedniego doboru kadr.**

Związek Zawodowy „Budowlani” wzywa Ministerstwo Edukacji Narodowej, Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego i władze uczelni i szkół **do promocji i szybszego wdrażania kształcenia w zakresie nowych umiejętności i technologii w budownictwie, przemyśle wyrobów budowlanych, przemyśle meblarskim, drzewnym i leśnictwie – szczególnie w zakresie technologii niskoemisyjnych i związanych polityką „Zielonego Ładu”.**

Związek zawodowy „Budowlani” stoi na stanowisku, że dla zachowania równości szans i właściwego nadzoru nad procesem edukacji konieczne jest utrzymanie bezpłatnej nauki w kształceniu formalnym i dokonanie rozbudowy instrumentów publicznego wsparcia dla kształcenia przez całe życie. Dla wdrożenia jakościowej zmiany w kształceniu zawodowym potrzebne są odpowiednie fundusze. Związek Zawodowy „Budowlani” **wnioskuje o wzmocnienie nadzoru organizacji pracodawców i pracowników nad wykorzystaniem Funduszu Pracy i Krajowego Funduszu Szkoleniowego oraz zdecydowane wyeliminowaniem wszystkich wydatków z Funduszu niezwiązanych z głównymi potrzebami rynku pracy. Związek Zawodowy „Budowlani” uważa ponadto, że część Funduszu Pracy wydzielana na potrzeby KFS powinna być znacząco zwiększona.**

Warszawa, 8 września 2020 r.